

Bandar Lestari

ANUGERAH ALAM SEKITAR

Dianjurkan Oleh
Organized By

Dengan Kerjasama
In Collaboration With

LESTARI

INSTITUT ALAM SEKITAR DAN PEMBANGUNAN
INSTITUTE FOR ENVIRONMENT AND DEVELOPMENT

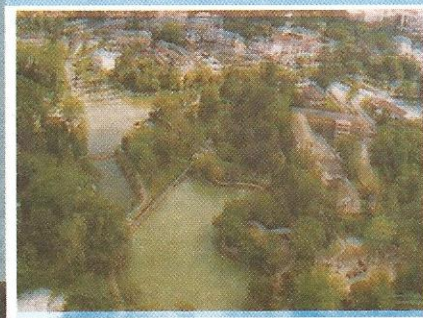
Jabatan Kerajaan Tempatan
Kementerian Perumahan Dan Kerajaan Tempatan

BANDAR LESTARI - ANUGERAH ALAM SEKITAR

BANDAR LESTARI - ENVIRONMENT AWARD

PENGENALAN

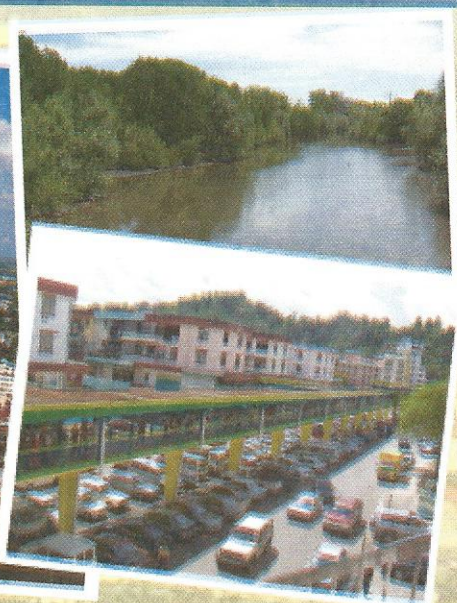
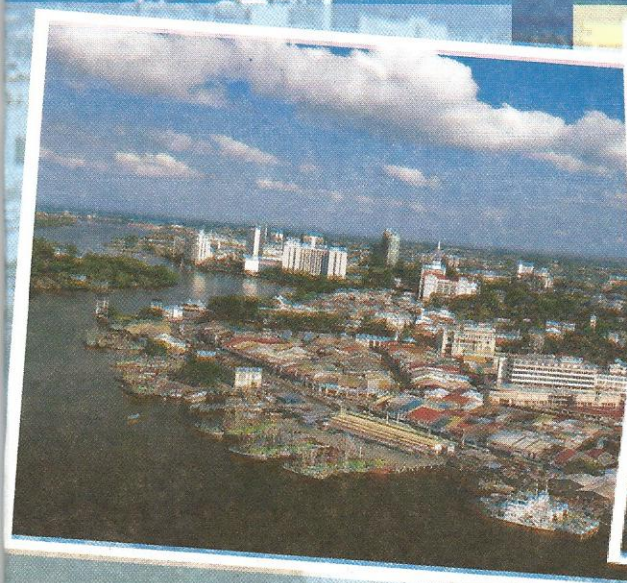
Bandar dan Pusat Bandar merupakan entiti yang kompleks di mana pelbagai interaksi ekonomi dan sosial yang dinamik berlaku. Manakala Bandar Lestari pula ialah bandar yang pencapaiannya di dalam pembangunan sosial, ekonomi dan fizikal adalah secara berketerusan. Usaha untuk memastikan pembangunan yang lestari merupakan suatu proses yang mencabar, baik kepada perancang bandar mahupun badan pentadbiran bandar tersebut dan memerlukan satu pendekatan yang merentas sektor dan penglibatan padu pihak yang berkepentingan. Walau bagaimanapun jika pembangunan lestari dilihat sebagai proses ke arah pencapaiannya, usaha-usaha boleh dilakukan untuk memastikan bandar membangun ke arah kelestarian.

INTRODUCTION

Cities and urban centers are complex entities within which various dynamic economic and social interactions take place. Bandar Lestari is a city where achievements in social, economic, and physical development are made to last. For this reason, the task of ensuring sustainable development is a challenge for city planners and administrators and requires broad-based cross sectoral and stakeholder participatory approaches. However if sustainable development is viewed as a process of change, efforts can be made to ensure that a city progresses towards sustainability.

Konsep bandar lestari melibatkan banyak dimensi. Selain daripada dimensi alam sekitar, pembangunan ekonomi, keperluan tempat berlindung dan perkhidmatan yang baik, keselamatan, keberolehan, pentadbiran yang mantap, ketelusan dan penglibatan masyarakat merupakan aspek yang sama pentingnya di dalam pengurusan sesebuah bandar lestari.

Konsep pembangunan lestari turut menggalakkan :

1. Perkongsian maklumat dan kepakaran mengenai pembangunan dan alam sekitar termasuk di peringkat inter-agensi;
2. Pembentukan keupayaan perancangan dan pengurusan alam sekitar; dan
3. Pengurusan sumber alam sekitar dan risiko untuk mencapai pembangunan lestari.

Jabatan Alam Sekitar, Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar dengan kerjasama,

The concept of Bandar Lestari incorporates many dimensions. In addition to the environment dimension, other strategies imperatives such as economic growth to meet essential needs, provision of shelter and urban services, efficient transportation, public safety, good governance and community stakeholder participation are equally important.

The concept of sustainable development also promotes:

1. *Facilitating the sharing of environment-development information, expertise and building inter-agency partnership;*
2. *Building environment planning and management capacities; and*
3. *Leveraging environmental resources and managing risks for achieving sustainable development.*

In collaboration with relevant government agencies and community-based organizations,

agensi-agens kerajaan dan organisasi berteraskan komuniti yang berkaitan telah mengambil langkah proaktif untuk memperkenalkan 'Bandar Lestari - Anugerah Alam Sekitar' sebagai mengiktiraf komitmen dan usaha-usaha bandar dan pusat bandar ke arah kelestarian alam sekitar. Anugerah ini bukanlah sebagai pertandingan, tetapi penyertaan adalah secara sukarela.

TAKRIFAN BANDAR LESTARI

Sebuah Bandar Lestari adalah sebuah Bandar di mana pencapaian pembangunan sosial, ekonomi dan fizikalnya adalah secara mampan. Pelan Tindakan dan polisinya turut mengambil kira kehendak masa kini, tanpa menjejaskan kehendak generasi akan datang.

OBJEKTIF PENGANUGERAHAN

Objektif penganugerahan ini adalah untuk:

- * Mengiktiraf usaha dan sumbangan Pihak Berkuasa Tempatan untuk mencapai kelestarian alam sekitar melalui polisi dan tindakan;
- * Meningkatkan kesedaran berkaitan kelestarian alam sekitar dengan mendapat sokongan masyarakat tempatan; dan
- * Menggalakkan pendekatan inovatif dan amalan-amalan baik ke arah kelestarian alam sekitar.

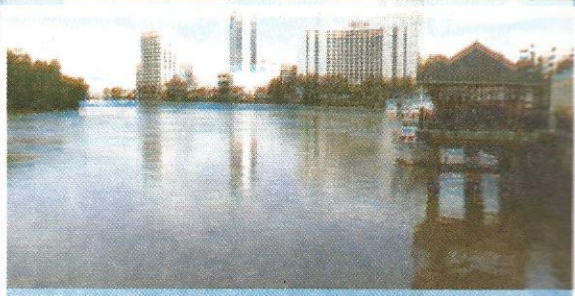
the Department of Environment under the Ministry of Natural Resources and Environment has initiated the 'Bandar Lestari - Environment Award' to give recognition to urban centers for their overall commitment and efforts towards environmental sustainability. The award is not designed as a competition and participation is on a voluntary basis.

DEFINITION OF SUSTAINABLE CITY

A Sustainable City is a city where achievements in social, economic and physical development are made to last and has put in place action plans and policies that meet the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.

OBJECTIVES

- * *Recognize the efforts and contributions of Local Authority with regard to environmental sustainability of policies and actions;*
- * *Enhance awareness of environmental sustainability with the support of local communities; and*
- * *Encourage innovative approaches and promote good practices towards environmental sustainability.*

PENYERTAAN BANDAR

Anugerah Bandar Lestari melibatkan penyertaan sebanyak 144 buah Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), yang dibahagikan mengikut 3 kategori seperti berikut:

- (i) Kategori 1 (PBT Ibu Negeri) - 15 buah PBT
- (ii) Kategori 2 (PBT Majlis Bandaraya / Perbandaran) - 31 buah PBT
- (iii) Kategori 3 (PBT Majlis Daerah) - 98 buah PBT

Dengan adanya program seumpama ini, ianya dapat membantu pihak PBT untuk mencapai status bandar lestari melalui satu proses yang dinamik. Usaha-usaha yang diatur bagi program penarafan ini juga adalah dilihat sebagai dapat menggalakkan pendekatan inovatif dan amalan-amalan baik ke arah kelestarian alam sekitar, di samping memberi pengiktirafan usaha dan sumbangan oleh pihak perancang bandar untuk mencapai kelestarian alam sekitar melalui implementasi dan polisi dalam perancangan sesebuah bandar. Seterusnya ianya dapat menjamin kesejahteraan hidup masyarakat yang bebas daripada pencemaran alam sekitar seperti peningkatan kualiti udara dan air yang bersih. Anugerah Bandar Lestari ini juga adalah selaras dengan aspirasi dan harapan rakyat yang inginkan sebuah kualiti kehidupan dan kawasan kediaman yang selesa dan ideal untuk didiami.

TOWN PARTICIPATION

Sustainable City Award - Environment Award involves the participation from 144 Local Government Authorities (LGA), which are divided according to 3 categories as follows:

- (i) Category 1 (Capital City LGA) - 15 LGAs*
- (ii) Category 2 (City Council/Municipality LGA) - 31 LGAs*
- (iii) Category 3 (District Council LGA) - 98 LGAs*

With the existing of this programme, it could assist the LGA to achieve the status of Sustainable City through a dynamic process. The efforts towards this rating programme is seen to encourage innovative approaches and best practises towards suitable environment, besides the efforts in recognition and the contribution by the town planners to achieve sustainable environment through the implementation and policies in the planning of certain town. Further on, it could promise towards a society free from environmental pollution such as increase of air quality and clean water. Sustainable City Award is also consistent with the aspiration and hope of the public who want a quality living and also a comfortable and ideal place to live in.

PENILAIAN DAN PEMILIHAN

Proses penilaian dan pemilihan melibatkan beberapa peringkat : Perolehan Maklumat; Tinjauan Persepsi Awam; Penilaian di Lapangan; Penilaian Data Kualiti Alam Sekitar; Jawatankuasa Penilaian; dan Panel Pemilihan Peringkat Menteri.

Jabatan Alam Sekitar selaku Sekretariat Penganugerahan akan mengumpulkan data dan maklumat awal untuk proses penilaian dan pemilihan.

ASSESSMENT & SELECTION

The process of assessment and selection involves several stages : Submission of information; Public Perception Survey; Field Assessment; Evaluation of Environmental Quality Data; Committee Evaluation; and Ministerial Panel Selection.

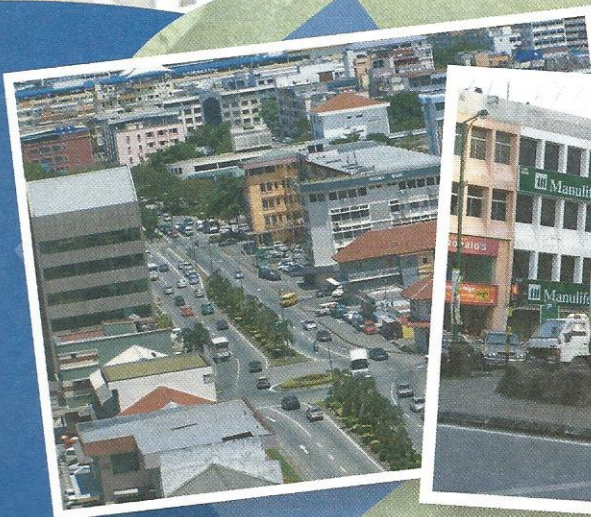
The Department of Environment will serve as the Secretariat which also collate all preliminary data and information for the assessment and selection processes.

KRITERIA PENILAIAN

Persekitaran Fizikal : Elemen-elemen berkaitan adalah seperti tahap yang diambil untuk memperbaiki persekitaran fizikal bagi meningkatkan kesihatan perbandaran. Inisiatif ini ditunjukkan dalam aspek pembaikan kualiti udara; peningkatan kualiti air; pengurangan tahap bunyi bising dan sebagainya.

ASSESSMENT CRITERIA

Physical Environment : Elements that relate to this criterion are based on the extent of improvement to the surrounding physical environmental conditions for conducive urban living. Initiatives such as improved air quality, improved water quality, and reduction of noise levels, among others are taken into account.

Ecological Initiatives : Elements that relate to this criterion are protection of the natural environment, biodiversity-related or habitat enhancement initiatives; environment-friendly innovations such as energy saving, energy efficiency and reduction of heat islands in the built environment; innovative practices like solar lighting, pedestrian malls, bicycle lanes, among others; and new technological and experimental practices such as use of alternative fuels or other environment-friendly product development and usage.

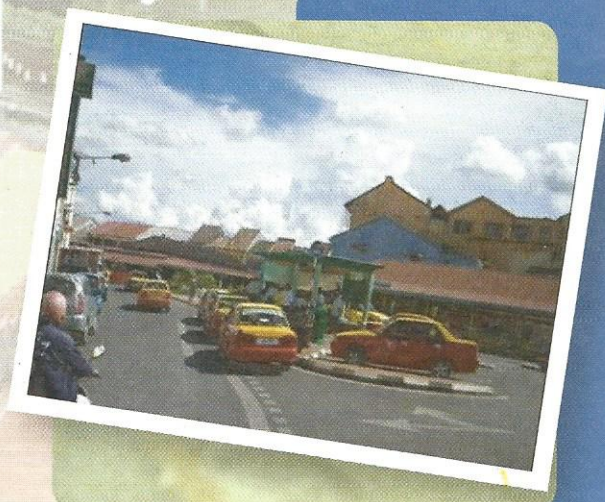
Environmental Services : Initiatives that inculcate the practice of reducing, reusing and recycling of wastes as well as improvement of transport management system will be recognized. Other elements that relate to this category include water and materials efficiency, clean-up projects, sanitation and waste effluent management.

Environmental Governance : This criterion recognizes leadership in environmental sustainability. Elements that relate to this category include incorporation of policies, practices and procedures that promote accountable and transparent governance; two-way communication with the community, including the extent to which issues such as public complaints are addressed; inculcation of stakeholder and community support; and quality of environmental management training.

Inisiatif Ekologi : Elemen-elemen pemuliharaan persekitaran semulajadi; Inisiatif terhadap penambahbaikan habitat dan kepelbagaian biologi; inovasi mesra alam seperti penjimatan tenaga, kecekapan penggunaan tenaga, pengurangan pulau haba dalam persekitaran binaan; amalan inovatif seperti lampu solar, laluan pejalan kaki, lorong basikal, termasuk juga amalan dan percubaan penggunaan teknologi seperti penggunaan bahan bakar alternatif atau pembangunan produk mesra alam.

Perkhidmatan Alam Sekitar : Inisiatif yang merangkumi amalan untuk mengurang, mengguna dan mengitar semula buangan serta peningkatan sistem pengurusan pengangkutan akan diiktiraf. Elemen lain terdiri dari kecekapan penggunaan air dan sumber, projek pembersihan, pengurusan sanitasi dan effluen.

Pentadbiran Alam Sekitar : Kategori ini mengiktiraf kepimpinan untuk kelestarian alam sekitar bandar. Ini termasuklah penerapan polisi dan prosedur yang mempromosikan pentadbiran yang telus dan dipercayai; komunikasi dua hala dengan masyarakat seperti tahap pengendalian aduan; meningkatkan sokongan pihak berkepentingan dan masyarakat dan kualiti latihan pengurusan alam sekitar yang berkesan.

Pendidikan dan Kesedaran :

Merangkumi aspek pendidikan atau komunikasi yang menyumbang kepada peningkatan kesedaran awam dan inisiatif alam sekitar. Elemen yang berkaitan termasuk impak dan kerelevanan komunikasi, kumpulan sasaran dan keberkesanan mekanisme komunikasi, samada secara bersendirian atau melalui kerjasama dengan organisasi lain.

***Education and Awareness :** This criterion encompasses the area of education or communication that contributes to enhancing public awareness and understanding of environmental issues and initiatives. Elements that relate to this criterion include the relevance and impact of communication, target audiences and the effectiveness of communication mechanisms, whether individually or in collaboration with other organizations.*

Jabatan Alam Sekitar

Aras 1-4, Podium 2 & 3, Wisma Sumber Asli

No. 25, Persiaran Perdana, Presint 4, 62574 PUTRAJAYA

Tel : 03- 8871 2000 Faks : 03- 8889 1042

<http://www.doe.gov.my>